

Rakennustarkastajan päätös 11.5.2023 § 2

RAKYMPLK 17.05.2023 § 25

783/10.03.00.02/2023

Rakennustarkastaja on 11.5.2023 tehnyt viranhaltijapäätökset § 2 ja 3, joilla on asettanut tonteilla 167-21-2149-9 ja 167-21-2149-5 sijaitsevia rakennuksia käyttökieltoon sillä perusteella, että rakennuksissa ei ole suoritettu maankäyttö- ja rakennuslain 153 §:n mukaisia loppukatselmuksia tai rakennukset tai niiden laajennukset on tehty ilman rakennuslupaa. Päätösten tarkemmat perustelut ilmenevät rakennustarkastajan päätöksistä.

Tässä päätöksessä käsitellään viranhaltijapäätös § 2, joka koskee Kiinteistö Oy Joensuun Trioharkon maaanvuokrasopimuksen perusteella hallitsemaa tonttia 167-21-2149-9.

Maankäyttö- ja rakennuslain 153 §:n mukaan rakennusta tai sen osaa ei saa ottaa käyttöön ennen kuin rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt sen loppukatselmuksessa käyttöön otettavaksi.

Loppukatselmus voidaan toimittaa, kun rakennushankkeeseen ryhtyvä on ilmoittanut rakennusvalvontaviranomaiselle, että:

- 1) rakennustyö on saatettu loppuun rakennuslupan sekä rakentamista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti;
- 2) rakennusvalvontaviranomaisen määräämät katselmukset ja tarkastukset sekä niissä vaaditut toimenpiteet on tehty;
- 3) muuhun lakiin perustuvat ja rakennuksen käyttöturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavat tarkastukset ja niissä vaaditut toimenpiteet on tehty;
- 4) rakennustyön tarkastusasiakirjaan on tehty 150 f §:ssä edellytetyt merkinnät ja tarkastusasiakirjan yhteenveto on toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle;
- 5) rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje, jos sellainen on laadittava, on riittävässä laajuudessa valmis ja toimitettavissa rakennuksen omistajalle; ja
- 6) ympäristönsuojelulain mukainen lupa, jos sellaista tarvitaan rakennuksen käyttötarkoituksen mukaiseen toimintaan, on saanut lainvoiman.

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) § 180 mukaan:

Jos rakennustyöhön tai muuhun toimenpiteeseen ryhdytään tai se toteutetaan vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka myönnetyn luvan tai viranomaishyväksynnän vastaisesti, rakennustarkastajalla tai rakennusvalvontaa suorittavalla kunnan muulla viranhaltijalla on oikeus kirjallisesti annettavalla määräyksellä keskeyttää työ.

Rakennustyön keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle. Rakennusvalvontaviranomainen päättää, pysytetäänkö työn keskeyttäminen voimassa. Päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Kuuleminen

Rakennusten omistajille on varattu mahdollisuus antaa lausunto asiassa 16.5.2023 mennessä. Rakennusten omistajat eli Kiinteistö Oy Joensuun Trioharkko ja Kiinteistö Oy Joensuun Harkkotie 5 ovat antaneet yhteisen lausuman, jossa ovat esittäneet seuraavaa:

- Harkkotie 4 A 1 huoneiston vuokrasopimus päättynyt ja huoneisto palautettu rakennuslupan mukaiseen käyttöön eli varastoksi.
- Harkkotie 5 huoneistojen A 1 ja A 4 vuokralaiset on irtisanottu. Irtisanomisaika on 6 kuukautta, jonka jälkeen huoneistot palautetaan toimistokäyttöön.
- Lausumassa on molempien kiinteistöjen osalta ilmoitettu uudet vastuuhenkilöt, jotka vastaavat rakennuslupa-asioiden kuntoon saattamisesta.
- Rakennusten omistajat toivovat, että rakennus- ja ympäristölautakunta määräisi jonkin muun sanktion kuin käyttökiellon, esimerkiksi määräajan asioiden kuntoon saattamiseksi.

Asian arviointia ja päätösehdotuksen perustelut tontin 167-21-2149-9 osalta

Rakennustarkastaja on määrännyt käyttökiellon päätöksessä nimetyille rakennuksille tai rakennusten osille seuraavilla perusteilla:

Kiinteistöllä 167-21-2149-9 sijaitsevien rakennusten osat A 1 ja A 2 on asetettu käyttökieltoon jo aiemmin lumikuorman aiheuttaman sortuman takia. Sortuman aiheuttamat vauriot on korjattu mutta korjaustöistä ei ole toimitettu kaikkia pyydettyjä selvityksiä eikä rakennusvalvonnalta ole pyydetty korjaustöiden jälkeistä katselmusta. Edellä mainitut rakennuksen osalta on otettu siten luvattomasti käyttöön. Kysymys on rakennuksen käyttöturvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä, erityisesti kun otetaan huomioon, että rakennus on kertaalleen sortunut lumikuorman takia. Käyttökielto on perusteltua pitää voimassa siihen saakka, kunnes rakennusvalvonnalle on toimitettu asianmukaiset selvitykset rakenteista ja siitä, että korjaustyöt on suoritettu asianmukaisesti.

Kiinteistöllä 167-21-2149-9 sijaitsevan rakennuksen osiin A 2 – A 4 on rakennettu toiset kerrokset ilman lupaa. Näin ollen rakennusvalvonta ei ole voinut varmistua, että rakenteet on suunniteltu ja toteutettu asianmukaisesti. Rakenteet sijaitsevat välittömästi aiemmin sortuneiden rakennusosien vieressä. Kysymys on rakennusten käyttöturvallisuudesta. Käyttökielto on perusteltua pitää voimassa siihen saakka, kunnes rakennusvalvonnalle on toimitettu asianmukaiset selvitykset rakenteista, rakenteiden muutostöille on myönnetty rakennuslupa ja rakennuslupan mukaiset muutostyöt on hyväksytty käyttöön otettaviksi maankäyttö- ja rakennuslain 153 §:n mukaisessa loppukatselmuksessa.

Kiinteistöllä 167-21-2149-9 sijaitsevan rakennuksen osiin D 1 – D 4 myönnetty rakennuslupa on rauennut. Rakennuslupaan liittyen rakennusvalvonnalle ei ole rakennuslupan voimassa ollessa toimitettu tietoja rakentamisen vastuuhenkilöistä eikä suoritettu viranomaiskatselmuksia. Näin ollen rakennusvalvonta ei ole voinut varmistua, että rakennustyöt on suoritettu rakennuslupan mukaisesti. Käyttökielto on perusteltua pitää voimassa siihen saakka, kunnes rakennusten rakennustöille on haettu uusi rakennuslupa ja rakennuslupan mukainen rakennus on hyväksytty käyttöön otettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain 153 §:n mukaisessa loppukatselmuksessa.

Käyttökiellon sisällöstä todettakoon, että käyttökiellon kohteena olevien rakennusten tai rakennuksen osien käyttö tulee lopettaa välittömästi ja niitä saa käyttää vain rakennuslupan mukaisten korjausten töiden edellyttämiin tarkoituksiin, ei siis varastoina, työ-, toimisto- tai asuintiloina. Asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 67 §:n mukaan ja liikehuoneiston vuokrauksesta annetun lain 54 §:n mukaan vuokrasopimus lakkaa, jos viranomainen kieltää huoneiston käyttämisen vuokrasopimuksen mukaiseen tarkoitukseen. Vuokrasopimuksen päättäminen ei siis edellytä vuokrasopimuksen irtisanomista tai irtisanomisajan noudattamista. Molemmat lait sisältävät saman sisältöisen säännöksen vuokralaisen oikeudesta saada korvausta aiheutuneesta vahingosta, mikäli käyttökielto johtuu vuokranantajan viaksi luettavasta syystä, laiminlyönnistä tai huolimattomuudesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n 1 momentin mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 186 §:n mukaan kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on rakennustyön keskeyttämistä edellyttävän teon tai laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta poliisille esitutkintaa varten. Ilmoitus saadaan jättää tekemättä, jos tekoa tai laiminlyöntiä olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä vähäisenä, eikä yleisen edun ole katsottava vaativan syytteen nostamista.

Kun otetaan huomioon laiminlyöntien laajuus ja se, että kiinteistöllä on otettu rakennuksia tai niiden osia käyttöön vielä käyttökieltoon määräämisen jälkeen, asia on syytä saattaa poliisin tutkittavaksi.

Koska mitään käyttökieltoon asetetuista rakennuksista tai rakennuksen osista ei ole hyväksytty käyttöön otettaviksi maankäyttö- ja rakennuslain 153 §:ssa sanotulla tavalla, tilojen käyttökielto perustuu paitsi tähän päätökseen, myös suoraan maankäyttö- ja rakennuslain 153 §:än. Näin ollen käyttökieltoa on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Rakennustyön vastuuhenkilöiden hyväksyntä tapahtuu rakennuslupakäsittelyn yhteydessä.

Mikäli tätä päätöstä ei noudateta, rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n nojalla uhkasakon päätöksen noudattamisen tehosteeksi sekä pyytää poliisilta virka-apua päätöksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Sovellettavat säännökset:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 153 §, 166 §, 180 §, 186 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 § 3 momentti

Valmistelija: rakennustarkastaja ja yhdyskuntalakimies

Rakennustarkastajan päätösehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää:

- pysyttää rakennustöiden keskeytysmääräyksen voimassa siihen saakka, kunnes rakennusvalvonta on antanut luvan jatkaa rakennustöitä
- pitää käyttökiellon voimassa siihen saakka, kunnes rakennusvalvonta on antanut luvan niiden käyttöönottamiseen;
- tehdä tästä päätöksestä ilmoituksen poliisille esitutinnan käynnistämiseksi;
- pyytää tarvittaessa poliisilta virka-apua tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi;
- periä Kiinteistö Oy Joensuun Trioharkolta tästä päätöksestä rakennusvalvontataksan (rakennus- ja ympäristölautakunta 14.12.2022 § 67) 17.2 §:n mukaisen 720 euron maksu; ja
- määrätä, että käyttökielto astuu heti voimaan ja päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen päättä toisin.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.